

Asia: VN/23793/2023

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työttömyysturvalain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Lausuttavaa ansiopäivärahan määrän alentamista koskevasta ehdotuksesta?

Akava vastustaa esitystä ansiopäivärahan määrän alentamisesta työttömyyden jatkuessa. Kaikki työttömyysturvan heikennykset yhdistettynä kokonaisuudesta tulee liian suuri pudotus työttömän tulotasoon. Työtön ei monesti itse pysty vaikuttamaan siihen, miten pitkään rekrytointiprosessissa kestää. Tällä hetkellä esimerkiksi korkeakoulutettujen, enintään 12 viikkoa työttömänä olleiden määrä (n. 14 000 hlöä) lähentelee parinkymmenen vuoden aikajakson ennätystasoa. Tällaiseen kitkatyöttömyyteen ei työttömyysturvan heikennyksellä saavutettavalla kannustavuuden parantumisella suuressa määrin pystytä vaikuttamaan. Ensimmäisen portaan sijoittumista työttömyyden ajalle pitäisi vähintäänkin myöhentää esimerkiksi neljännen työttömyyskuukauden kohdalle.

Lausuttavaa palkkatuetun työtä ja työssäoloehto koskevasta ehdotuksesta?

Akava ei kannata työssäoloehdon karttumisen poistamista pääsääntöisesti kokonaan palkkatuetusta työstä.

Lausuttavaa työllistämisveloitteen ja siihen liittyvän sääntelyn kumoamisesta?

-

Lausuttavaa työttömyysturvaseuraamuksia koskevasta ehdotuksesta?

On kohtuullista, että työssäolovelvoitetta ja koulutusta vailla olevan nuoren työttömyysturvaseuraamusta pystyy täyttämään palkkatuetun työn avulla.

Lausuttavaa ehdotuksesta, joka koskee luopumista eräistä työssäoloehto ja ansiopäivärahan määrä koskevista ikäsidoonaisuista poikkeuksista?

Akava ei kannata esitetyistä ikäsidoonaisuista poikkeuksista luopumista ml. työllistämisvelvoite. Näillä poikkeussäännöillä on pyritty parantamaan ikääntyneiden mahdollisuuksia päästä tai pysyä ansiosidonnaisen työttömyysturvan piirissä tai säilyttää etuustaso työttömyyden pitkittyessä. Ikääntyneiden uudelleentyöllistymismahdollisuudet ovat usein nuoria vähäisemmät ja työttömyysjaksot pitkittyvät, joten erityisille suojasäännöille on ollut tarvetta.

Lausuttavaa vaikutuksista kotitalouksiin?

Esitys voi lisätä huono-osaisuutta ja syrjäytymistä, mistä seuraavat hyvinvointitappiot jäävät vaille huomiota ja arviointia.

Lausuttavaa esityksen taloudellisista vaikutuksista (ml. vaikutukset julkiseen talouteen, työllisyyteen ja kuntiin)?

-

Lausuttavaa vaikutuksista toimeenpanijoihin (ml. vaikutukset työttömyysetuuden maksajiin ja julkisen työvoimapalvelun järjestäjään)?

-

Lausuttavaa muista vaikutuksista (ml. vaikutukset yrityksiin ja muihin työnantajiin)?

-

Lausuttavaa siitä miten muutosten vaikutuksia voitaisiin seurata ja arvioida jälkikäteen?

-

Lausuttavaa voimaantulosta ja siirtymäsäännöksestä?

-

Muuta lausuttavaa esityksestä?

Lausuntoaika oli liian lyhyt ja ajoittui osittain vuodenvaihteen vapaapäiville.

Yleisesti Akava pitää työttömyysturvan kehittämistä ja sen kannustavuuden maltillista parantamista mahdollisena, mutta hallitusohjelman työttömyysturvaan kohdistuva leikkaus kokonaisuudessaan on liian suuri. Turvan tason porrastusta parempana vaihtoehtona kannustavuuden lisäämiseksi pidämme sitä, että enimmäiskesto riippuisi nykyistä enemmän työttömäksi jäävän työhistorian pituudesta.

Toteamme lisäksi, että kovien leikkausten vastapainoksi ansiopäivärahan taitteesta pitäisi luopua.

Kohdennettu kysymys TE-toimistoille ja työllisyyden edistämisen kuntakokeilussa mukana oleville kunnille: Mikä on tilastotietoihin tai arvioon perustuva käsityksenne muutoksen taloudellisista ja muista vaikutuksista, jos palkkatuettu työ kerryttäisi kokonaisuudessaan työssäoloelvoitetta ja koulutusta vailla oleville nuorille asetettua seuraamusta?

-

Taulu Heikki
Akava ry